

گیاهان دارویی موثر در درمان سرطان

نیش (Taxus baccata)

پردانش (Catharanthus roseus)

نگارش:

مهندس وحیده علی پور

مهندس فروش شاه محمدی

سرشناسه	: شاه‌محمدی، فرنوش، ۱۳۶۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: گیاهان دارویی موثر در درمان سرطان سرخدار (Taxus baccata) پروانش
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات اسحاق، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۰ص:؛ مصور.
شابک	: 978-600-8175-19-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: گیاه درمانی
موضوع	: Herbs -- Therapeutic use
موضوع	: گیاهان دارویی
موضوع	: Medicinal plants
موضوع	: سرطان -- درمان جایگزین
موضوع	: Cancer -- Alternative treatment
موضوع	: سرخدار -- مصارف درمانی
موضوع	: Yew -- Therapeutic use
موضوع	: پروانش -- مصارف درمانی
موضوع	: Catharanthus roseus -- Therapeutic use
شناسه افزوده	: علی‌پور، وحیده، ۱۳۶۹ -
رده بندی کنگر	: ۱۳۹۵۶۶۶RM ش ۲/۹ک/
رده بندی دیویی	: ۶۱۵/۳۳۱
شماره کتابشناسی	: ۲۳۲۷۱۶۷

انتشارات اسحاق

میدان انقلاب، خیابان اردیبهشت، پلاک ۷۳، واحد ۸

۶۶۴۹۳۳۹ - ۶۶۴۹۳۴۳

گیاهان دارویی موثر در درمان سرطان

مهندس وحیده علی پور - مهندس مریح شاه محمدی

نوبت چاپ اول / سال انتشار ۱۳۹۵ / شمارگان ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی پارسیان / قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: ۳-۱۹-۸۱۷۵-۶۰۰-۹۷۸

ISBN: 978-600-8175-19-3

« تمامی حقوق برای انتشارات اسحاق و مؤلفین محفوظ می‌باشد »

فهرست مطالب

❖ فصل اول

- ۱۷ معرفی گیاهان دارویی
- ۱۷ تاریخچه استفاده از گیاهان دارویی
- ۲۱ جایگاه امروزی گیاهان دارویی
- ۲۳ تقسیم بندی گیاهان دارویی بر مبنای موثره
- ۲۵ تفاوت محصولات گیاهان دارویی با سایر محصولات کشاورزی
- ۲۷ متابولیت های گیاهی
- ۲۷ متابولیت های اولیه
- ۲۸ متابولیت های ثانویه
- ۳۲ گروه بندی متابولیت های ثانویه
- ۳۴ راهکارهای بهبود بخشیدن به تولید متابولیت های ثانویه گیاهان

❖ فصل دوم

- ۴۷ سرطان و درمان آن
- ۴۷ مروری بر بیماری سرطان
- ۵۲ شیمی درمانی

استفاده از گیاهان دارویی در درمان سرطان ۵۶

❖ فصل سوم

سرخدار ۶۵

اهمیت و تاریخچه استفاده از سرخدار ۶۶

گیاه شناسی سرخدار ۶۹

راهنمای گیاه سرخدار ۸۲

آفات و بیماری های گیاه سرخدار ۸۴

نیازهای اکولوژی گیاه سرخدار ۸۵

پراکنش جغرافیایی سرخدار ۸۷

پراکنش جغرافیایی سرخدار در جهان ۸۷

پراکنش جغرافیایی سرخدار در ایران ۹۰

خواص درمانی سرخدار ۹۱

ترکیبات شیمیایی و اصلی گیاه سرخدار ۹۳

❖ فصل چهارم

پروانش ۱۰۷

اهمیت و تاریخچه استفاده از پروانش ۱۰۸

گیاه شناسی پروانش ۱۱۲

- ۱۲۱ زراعت و نیازهای اکولوژی گیاه پروانش
- ۱۲۳ آفات و بیماری‌های گیاه پروانش
- ۱۲۴ پراکنش جغرافیایی پروانش
- ۱۲۴ پراکنش جغرافیایی پروانش در جهان
- ۱۲۴ پراکنش جغرافیایی پروانش در ایران
- ۱۲۵ خواص درختی پروانش
- ۱۳۱ ترکیبات شیمیایی اصلی پروانش
- ۱۳۵ منابع

پیشگفتار مولفین

امروزه بیماری‌های غیر واگیر بزرگترین عامل مرگ و میر در جهان می‌باشند. سرطان پس از بیماری‌های قلبی عروقی، مهمترین بیماری غیر-واگیر محسوب می‌شود. به طوری که بررسی‌های آماری انجام گرفته توسط مرکز بین‌المللی تحقیق درباره سرطان (نهاد تخصصی سازمان بهداشت جهانی) نشان می‌دهد، بیش از ۲۲ میلیون نفر در سرتاسر جهان از بیماری سرطان رنج می‌برند و سالانه بیش از ۸ میلیون نفر در اثر ابتلا به این بیماری جان خود را از دست می‌دهند. همچنین، سالانه بیش از ۱۲ میلیون نفر به جمع مبتلانی به این بیماری افزوده می‌شود. با این که پژوهشگران راه‌های درمانی متعددی برای درمان این بیماری معرفی کرده‌اند؛ ولی استفاده از گیاهان دارویی در درمان سرطان به دلیل عوارض جانبی کم‌تر از اهمیت فوق‌العاده‌ای برخوردار است و تمایل به استفاده از ترکیبات با منشأ گیاهی به عنوان داروهای ضد سرطان رو به افزایش است. همچنین، داروهای ضد سرطان که به صورت مصنوعی سنتز می‌شوند، عموماً به دلیل قیمت بالا توسط قشر ضعیف و متوسط جوامع، قابل استفاده نیستند. در حالی که گیاهان دارویی معمولاً در دسترس بوده و اقتصادی‌تر هستند. پژوهش‌های فراوانی در زمینه تاثیر گیاهان دارویی بر پیشگیری و درمان انواع سرطان‌ها صورت گرفته است. از

معروف‌ترین و محبوب‌ترین این گیاهان می‌توان به دو گیاه سرخدار و پروانش اشاره کرد. فقط در درخت سرخدار (*Taxus baccata*) بیش از ۳۵۰ نوع ترکیب ضد سرطان شناسایی شده است. یکی از مهم‌ترین ترکیبات این گیاه پاکلی‌تاکسل می‌باشد که به عنوان داروی شیمی درمانی و با نام تجاری تاکسول در درمان شکل‌های پیشرفته ای از سرطان‌های پستان و تخمدان به کار می‌رود. همچنین، گیاه پروانش دارای ترکیبات ضد سرطان موثری مانند وین بلاستین و وین کریستین است که در درمان داروهای ضد توموری به کار می‌روند. سعی ما در این کتاب بر معرفی و گسترش ارزشمند سرخدار و پروانش بوده است. به این امید که گام کوچکی در مسیر بهبود سطح سلامت جوامع و پاسخ به نیاز جامعه بزرگ گیاهان دارویی باشد.

در آخر به رسم ادب و احترام از همه کسانی که به نوعی ما را در به پایان رساندن این کتاب یاری نمودند، سپاس گزاریم. خداوند یگانه که مهربان و بزرگ است، به پاس نعمت‌هایی که عطا فرمود به ما را یارای شمارش آنها نیست؛ از خانواده‌ی عزیزمان که مهربان‌ترین اموات و زواریس از خداوند هستند و صبورانه ما را در این مسیر همراهی کردند. همچنین، دوستان بزرگوارمان خانم‌ها مهندس فرناز شاه‌محمدی، دکترمرضیه سرمدی، مهندس صفورا امیری و آقایان دکتر محمدحسین میرجلیلی، دکتر حسن رضا دوست، مهندس علی‌رضا علی‌پور، مهندس حمید احدی و دیگر

دوستان مهربانمان در گروه کشاورزی و فیتوشیمی پژوهشکده گیاهان دارویی دانشگاه شهید بهشتی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران و گروه باغبانی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران و سایر افراد و موسساتی که نقش ارزنده ای در جهت تهیه و تدوین این مجموعه ایفا نمودند.

با آرزوی سلامتی همگان

وحیده علی پور - فرنوش شاه محمدی